

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 10 d.
(OR. en)

10124/22

RECH 369
COMPET 489

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2022 m. birželio 10 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9517/1/22 REV 1

Dalykas: Europos misijos
– Tarybos išvados (priimtos 2022 m. birželio 10 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos misijų, kurias Taryba priėmė 2022 m. birželio 10 d. vykusiam 3877-ajame posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL EUROPOS MISIJŲ

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- Reglamentą (ES) 2021/695, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės¹, visų pirma nustatomas Europos misijų pobūdis ir sritys, kuriose būtų galima šias misijas nustatyti;
- Tarybos sprendimą (ES) 2021/764, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“² ir kuriame, *inter alia*, apibrėžiamas misijų valdybų vaidmuo;
- savo 2020 m. gruodžio mėn. išvadas dėl naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės³, kuriose kalbama apie kryptingumo principą, daugiapakopį valdymą ir piliečių dalyvavimą, siekiant kuo labiau sustiprinti investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas poveikį;
- savo 2021 m. rugsėjo mėn. išvadas „Pasaulinis požiūris į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija“⁴, kuriose pabrėžiamas poreikis stiprinti esamas daugiašales mokslinių tyrimų ir inovacijų partnerystes ir aljansus;
- Tarybos rekomendaciją (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto⁵, kurioje nustatytos prioritetinės bendrų veiksmų sritys ES, įskaitant žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos iššūkių įveikimą bendromis jėgomis ir visuomenės dalyvavimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje didinimo;

¹ OL L 170/1, 2021 5 12.

² OL LI 167/1, 2021 5 12.

³ Dok. 13567/20.

⁴ Dok. 12301/21.

⁵ OL L 431, 2021 12 2.

- 2019 m. gruodžio mėn. Europos Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“⁶ ir 2021 m. liepos mėn. Europos Komisijos komunikatą „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“⁷;
- 2021 m. rugsėjo mėn. Europos Komisijos komunikatą dėl Europos misijų⁸, kuriame nustatytos penkios Europos misijos;
- 2015 m. priimtą Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., kuri yra Europos misijų rengimo ir įgyvendinimo pagrindas.

I. Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų nukreipimas viešajai politikai remti, kad būtų geriau reaguojama į visuomenei kylančius iššūkius

1. PABRĖŽIA, kad pagrindiniai į misiją orientuoto požiūrio ypatumai yra šie:
 - bendradarbiavimu grindžiamas, tarpvalstybinis, įtraukus, daugiadalykis ir tarpsektorinis požiūris siekiant įveikti sudėtingus visuomenei kylančius iššūkius plėtojant sisteminių ir koordinuotą požiūrį visoje vertės grandinėje ES nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, pasitelkiant atitinkamus subjektus, viešąją politiką, privačias iniciatyvas ir finansavimo priemones bei programas laikantis nustatyto tvarkaraščio ir keliant išmatuojamus tikslus;
 - kryptingumo aspektas siekiant strategiškai orientuoti mokslinius tyrimus ir inovacijas ir kitas investicijas į sektorius Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis bei teikti jiems pirmenybę – tai yra strateginio mokslinių tyrimų ir inovacijų bei kitų atitinkamų politikos sričių koordinavimo proceso dalis, siekiant daryti poveikį visuomenei ir politikos formavimui pasitelkiant mokslą ir technologijas;
 - bendro projektavimo, bendro įgyvendinimo ir bendros stebėsenos procesas dalyvaujant viešiesiems subjektams, privačiajam sektoriui ir pilietinei visuomenei nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis.

⁶ Dok. COM(2019)640 final.
⁷ Dok. COM(2021)550 final.
⁸ Dok. COM(2021) 609 final.

2. PRIMENA, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos yra Europos misijų pagrindas ir kad jų tikslams pasiekti reikalingi trumpalaikiai, vidutinės trukmės ir ilgalaikiai viešųjų subjektų, privatačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės veiksmai visose atitinkamose sektorių politikos srityse, taip pat tinkamas finansavimas; visų pirma RAGINA Komisiją ir valstybes nares Europos misijų kontekste įgyvendinti nuoseklią viešąją politiką, grindžiamą naujausia mokslo ir technologijų pažanga, įskaitant politiką, kuria skatinama paklausa, žinių valorizacija ir elgsenos pokyčiai.
3. PRIMENA, kad pagal programą „Europos horizontas“ finansuojama tik mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, o kita veikla finansuojama pagal visas kitas atitinkamas kitų sektorių politikos programas laikantis taikytinų atitinkamų programų taisyklių; PRIMENA, kad pagal programą „Europos horizontas“ parengto strateginio plano tikslas yra skatinti programos „Europos horizontas“ ir kitų atitinkamų Sąjungos politikos sričių ir programų sinergijas.
4. PABRĖŽIA mokslinių tyrimų infrastruktūros svarbą siekiant Europos misijų tikslų, visų pirma pasitelkiant jų daugiadalykius mokslinių tyrimų pajėgumus, be kita ko, socialinių ir humanitarinių mokslų srityse; PABRĖŽIA itin svarbų jų vaidmenį plėtojant pažangias technologijas bei metodikas ir jų sąsajas su švietimo ir privačiuoju sektoriumi; PAŽYMI Europos strateginio mokslinių tyrimų infrastruktūrų forumo svarbą siekiant vadovauti strateginiam šių infrastruktūrų plėtojimui ir skatinti šių infrastruktūrų indėlį įgyvendinant Europos misijas; PABRĖŽIA, kad technologijų infrastruktūros taip pat gali prisidėti įgyvendinant Europos misijas.
5. MANO, kad visuomenei kylantys iššūkiai, kuriuos apima Europos misijos, yra pasaulinio pobūdžio; RAGINA Komisiją skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, be kita ko, užtikrinant sinergijas su tarptautinėmis į misijas orientuotomis iniciatyvomis, kai tai padeda siekti Europos misijų tikslų, kartu užtikrinant pagarbą pagrindiniams ES principams bei vertybėms ir ES interesų apsaugą.

II. Veiksmingo Europos misijų valdymo užtikrinimas

6. PABRĖŽIA, kad Europos misijų sėkmei užtikrinti reikia veiksmingo daugiapakopio valdymo modelio, apimančio atitinkamus subjektus, viešąją politiką, privačias iniciatyvas ir finansavimo priemones bei programas; PRIPAŽIŠTA, kad valdymo modelį reikia pritaikyti kiekvienai Europos misijai.
7. MANO, kad veiksmingas valdymas turėtų būti grindžiamas horizontaliuoju ir vertikaliuoju požiūriu, atsižvelgiant į atitinkamą atsakomybę; APIBRĖŽIA horizontalųjį valdymą kaip atitinkamų subjektų, viešosios politikos, privačių iniciatyvų ir finansavimo priemonių bei programų koordinavimą tuo pačiu administraciniu lygmeniu, o vertikalųjį valdymą – kaip atitinkamų subjektų, viešosios politikos, privačių iniciatyvų ir finansavimo priemonių bei programų koordinavimą įvairiais lygmenimis: europiniu, nacionaliniu, regioniniu ir vietos.

A. Horizontalusis valdymas

8. PRIMENA, kad Europos misijų sėkmė grindžiama veiksmingomis programos „Europos horizontas“, įskaitant jos Europos partnerystes, ir kitų atitinkamų Sąjungos programų sinergijomis, siekiant užtikrinti nuoseklų programavimą ir bendrą finansavimą; PRAŠO Komisijos nustatyti, o vėliau pradėti taikyti būtinas sąlygas siekiant užtikrinti papildomus visų atitinkamų ES programų veiksmus tiek teminio programavimo, tiek atskirų projektų lygmeniu; PRIPAŽIŠTA, kad siekdama skatinti šias sinergijas Komisija dėjo daug pastangų, kad įsteigtų įvairių savo tarnybų veiksmų koordinavimo įstaigas; PABRĖŽIA, kad Europos misijų valdymas Komisijoje turėtų atspindėti transformatyvų ir sisteminių Europos misijų pobūdį; RAGINA Komisiją pateikti išsamų veiksmų, kurių reikia imtis, ir atitinkamo jų finansavimo, skiriamo pagal kitas atitinkamas Sąjungos politikos sritis, programas ir iniciatyvas, sąrašą, siekiant užtikrinti nuoseklų visų ES misijų teminį programavimą ir įgyvendinimą; PRIMYGTINAI RAGINA Komisiją užtikrinti pagal kitas atitinkamas Sąjungos programas teikiamas papildomas dideles investicijas, atitinkančias programos „Europos horizontas“ investicijas, skirtas Europos misijoms remti.

9. PRAŠO valstybių narių sudarant nacionalines sektorių programas ir politikoje, taip pat decentralizuotai valdomose ES programose, atsižvelgti į konkrečius Europos misijų tikslus; RAGINA Komisiją nustatyti būtinas priemones ir administracines gaires, kad būtų skatinamos sinergijos su decentralizuotai valdomomis ES programomis, visų pirma su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+), Sanglaudos fondu, Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondu (EJRŽAF), Teisingos pertvarkos fondu, Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP), taip pat su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) nacionaliniais strateginiais planais; PRIMENA pažangiosios specializacijos strategijų ir nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų, kaip naudingos programavimo priemonės siekiant prisidėti prie Europos misijų tikslų, svarbą.
10. PRAŠO Komisijos išnagrinėti galimybę sukurti kvietimų teikti pasiūlymus, skelbiamų pagal kitas Sąjungos finansavimo programas nei programa „Europos horizontas“, ženklinimo sistemą, siekiant, *inter alia*, palengvinti misijų portfelių sudarymą, kad būtų didinamas susijusių iniciatyvų matomumas ir surinkti jų rezultatai, taip prisidedant prie Europos misijų tikslų įgyvendinimo.
11. PAŽYMI strateginį misijų valdybų vaidmenį formuluojant rekomendacijas Europos misijų rengimo ir gyvavimo ciklo etapuose; SIŪLO Komisijai atitinkamu politiniu lygmeniu atkreipti dėmesį į šias rekomendacijas, atsižvelgiant į tarpsektorinį Europos misijų pobūdį; PRAŠO Komisijos reguliariai teikti ataskaitas programos „Europos horizontas“ strateginių klausimų komitetui ir informuoti šios programos atitinkamų teminių klausimų komitetus apie misijų valdybų atlikto darbo rezultatus; PRIMENA, kad svarbu turėti ekspertinių žinių apie piliečių dalyvavimą misijų valdybose.

12. PABRĖŽIA, kad horizontaliojo valdymo pastangos turėtų būti dedamos ir valstybių narių lygmeniu; RAGINA valstybes nares sukurti tinkamas valdymo struktūras, kad jų atitinkami subjektai, viešojo politika, privačios iniciatyvos ir finansavimo priemonės bei programos galėtų prisidėti siekiant Europos misijų tikslų; ATKREIPIA DĖMESĮ į misijų, apimančių konkrečius subjektus, politiką ir priemones, aktualius įvairiais valdymo proceso etapais, gyvavimo ciklo pobūdį; todėl PABRĖŽIA, kad nėra vieno valdymo modelio ir kad valstybės narės gali laisvai nustatyti valdymo tvarką, atitinkančią jų struktūras ir poreikius; PRAŠO Komisijos aktyviai skatinti valstybes nares keistis gerosios patirties pavyzdžiais, susijusiais su atitinkamais Europos misijų valdymo modeliais, ir sudaryti šiam keitimuisi palankesnes sąlygas.

B. Vertikalusis valdymas

13. PRIPAŽĮSTA, kad Europos misijų sėkmei užtikrinti labai svarbus yra veiksmingas koordinavimas Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos sprendimų priėmimo lygmenimis; PRAŠO Komisijos ir valstybių narių užtikrinti tinkamą įsitraukimą šiais lygmenimis; PRIMENA, kad svarbu įtraukti programos „Europos horizontas“ strateginių klausimų komitetą ir šios programos atitinkamus teminių klausimų komitetus, kad būtų atsižvelgiama į nacionalines aplinkybes ir galimybes pagerinti suderinamumą su nacionaliniu lygmeniu vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla.
14. PABRĖŽIA, kad reikia išanalizuoti ES, nacionalinių, regioninių ir vietos priemonių ir iniciatyvų, ypač partnersčių ir tarpvyriausybinių priemonių, aktualumą ir potencialą siekiant prisidėti prie Europos misijų tikslų įgyvendinimo; PRAŠO Komisijos atlikti šią peržiūrą glaudžiai bendradarbiaujant su kitais suinteresuotaisiais subjektais; PRAŠO valstybių narių nustatyti nacionalines, regionines ir vietos programas ar iniciatyvas, įskaitant jų rezultatus, kurios gali prisidėti prie Europos misijų sėkmės; PRAŠO Komisijos kartu su valstybėmis narėmis sukurti lanksčią metodiką, kurią valstybės narės ir regionai galėtų naudoti nustatydamos tokias iniciatyvas ar bet kurias kitas priemones, kurios gali prisidėti prie Europos misijų sėkmės ir jų koordinavimo Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis.

15. PRIPAŽĮSTA ypatingą regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį įgyvendinant Europos misijas; PABRĖŽIA, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka itin svarbų vaidmenį remdamos parodomąsias iniciatyvas, skirtas sprendimams, įskaitant mokslinius ir technologinius sprendimus, išbandyti su galutiniais naudotojais ir piliečiais;
16. PAŽYMI, kad Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) žinių ir inovacijų bendrijos (ŽIB) yra visos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos, suburiančios įvairius subjektus, ir kad Europos universitetų aljansai taip pat gali papildyti šią dinamiką, visų prisidedami moksliniais tyrimais ir inovacijomis; todėl PRAŠO Komisijos ir valstybių narių skatinti Europos misijų tikslų įgyvendinimo ir EIT bei jo ŽIB veiksmų suderinamumą, taip pat skatinti Europos universitetų aljansų vykdomą veiklą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.
17. ATKREIPIA DĖMESĮ į ERA centro priemonės potencialą stiprinti regioninių mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų pajėgumus, kurti pagrindines sąlygas bendradarbiavimui ir jų susiejimui Europos lygmeniu.

C. Misijų portfelio valdymas

18. PABRĖŽIA, kad svarbu suderintai valdyti Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis finansuojamus projektus ir veiksmus, kuriais prisidedama prie misijų tikslų; PRIMENA, kad Europos misijos turi būti įgyvendinamos taikant portfelio metodą, kurį sudaro nuosekli veiksmų grupė; PAŽYMI, kad misijų portfelis turėtų atspindėti visą vertės grandinę, įskaitant su socialiniais ir humanitariniais mokslais susijusius aspektus; todėl PRIMENA fundamentinių mokslinių tyrimų svarbą sudarant portfelį, taip pat didelio inovacijų potencialo ir didelės rizikos projektų aktualumą, pavyzdžiui, itin svarbiuose ir strateginiuose Sąjungos sektoriuose, kuriuos remia Europos inovacijų taryba (EIC).

19. PABRĖŽIA misijų portfelio valdymo svarbą skatinant būtiną programavimo, įgyvendinimo, portfelio sudėties ir perorientavimo lankstumą viso Europos misijos gyvavimo ciklo metu; PRAŠO Komisijos reguliariai informuoti programos „Europos horizontas“ strateginių klausimų komitetą apie misijų portfelio valdymo metodus ir padarytą pažangą.
20. PRIMENA, kad misijų portfelis turėtų apimti Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis finansuojamą veiklą; RAGINA Komisiją skatinti ir propaguoti valstybes nares keistis gerosios patirties pavyzdžiais, susijusiais su misijų portfelio valdymu nacionaliniu ir ES lygmenimis; PRIPAŽŪSTA strateginio prognozavimo veiklos svarbą siekiant užbėgti už akių moksliniams, technologiniams ir socialiniams bei politiniams nesklandumams vykdant Europos misijas ir į šiuos nesklandumus atsižvelgti.

III. Piliečių dalyvavimas

21. PATVIRTINA, kad įveikti visuomenei kylančius, aplinkos ir ekonominius iššūkius galima tik stiprinant politikos formavimo, mokslo ir visuomenės ryšius; PAŽYMI, kad COVID-19 pandemija ir kai kurie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos iššūkiai, pavyzdžiui, klimato kaita arba iššūkiai, kylantys plėtojant itin svarbias skaitmenines technologijas, parodė, kad svarbu stiprinti mokslo ir visuomenės ryšius; PABRĖŽIA, kad svarbu stiprinti visuomenės pasitikėjimą mokslu, skatinti žiniomis grindžiamus kritinio mąstymo įgūdžius ir kovoti su pseudomokslų ir klaidingos informacijos sklaida; PRIPAŽŪSTA, kad piliečių aktyvaus vaidmens ir dalyvavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje stiprinimas yra viena iš priemonių šiam tikslui pasiekti.
22. AKCENTUOJA piliečių dalyvavimą mokslo veikloje, nes taip skatinamas informuotumas ir visuomenės pokyčiai; tai dar svarbiau Europos misijų kontekste, nes galutinis šių misijų tikslas yra pagerinti piliečių gyvenimą; PABRĖŽIA, kad svarbu aktyviai įtraukti nepakankamai atstovaujamas grupes.

23. PRIMENA, kad, siekiant visiškos Europos misijų sėkmės, visos ES piliečiai turėtų dalyvauti nuo pirmųjų konkrečių Europos misijų nustatymo etapų ir visuose jų planavimo, įgyvendinimo ir stebėsenos etapuose; PRAŠO Komisijos parengti visuomenės dalyvavimo ir komunikacijos planą kiekvienai misijai ir įvertinti tokių planų veiksmingumą Europos misijų stebėsenos, vertinimo, peržiūros ir tolesnės su jomis susijusios veiklos procese; PRAŠO valstybių narių propaguoti tokius visuomenės dalyvavimo ir komunikacijos planus nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis ir, kai tikslinga, savanoriškai parengti pritaikytus visuomenės dalyvavimo ir komunikacijos planus; RAGINA Komisiją aktyviai sudaryti palankesnes sąlygas dalytis gerosios patirties pavyzdžiais, susijusiais su piliečių dalyvavimu Europos misijose;
24. PRIMENA, kad aukštojo mokslo, mokslo tiriamosios ir technologijų įstaigos yra sąsaja tarp mokslo ir visuomenės ir joms tenka aktyvus vaidmuo stiprinant demokratines vertybes ir praktiką, rengiant studentus aktyviam pilietiškumui bei pilietiniam dalyvavimui ir teikiant viešiems debatams mokslu grindžiamą informaciją; RAGINA Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su aukštojo mokslo ir mokslo tiriamosiomis įstaigomis, kad, kai tikslinga, šios institucijos galėtų tarpininkauti tarp Europos piliečių ir Europos misijų, siekiant skatinti visuomenės pokyčius.

IV. Europos misijų stebėseną, peržiūrą ir vertinimą

25. PRIMENA, kad pirmųjų Europos misijų vertinimą ir Europos misijų sričių peržiūrą Komisija turės atlikti ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. ir prieš priimdama bet kokį sprendimą dėl naujų misijų kūrimo arba jau vykdomų Europos misijų tęsimo, nutraukimo ar perorientavimo; REKOMENDUOJA nepradėti naujų misijų jau esamų misijų srityse ir nesiūlyti naujų misijų sričių, kol nebus teigiamai įvertintos dabartinės misijos; PRAŠO Komisijos, atsižvelgiant į Europos misijų tarpsektorinį aspektą ir jų poveikį nacionalinės politikos derinimui ne tik mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, informuoti Tarybą apie bet kokius būsimus ryšių su Europos misijomis pokyčius.

26. PABRĖŽIA, kad Europos misijos turėtų naudotis skaidria, į lyčių lygybę orientuota ir patikima stebėsenos ir vertinimo sistema, grindžiama visų Europos misijų tikslais, kad būtų atspindėti jos sisteminiai ir dinamiški aspektai.
27. PABRĖŽIA, kad ši stebėsenos ir vertinimo sistema taip pat turėtų leisti periodiškai įvertinti pažangą, padarytą siekiant įgyvendinti įvairių projektų ir veiklos, kuriais prisidedama prie Europos misijų, orientyrus ir tikslus, siekiant užtikrinti, kad tai būtų sėkminga ir kad būtų pasiekti nustatyti tikslai.
28. PRAŠO Komisijos parengti Europos misijų stebėsenos ir analizės metodiką ir procedūras, grindžiamas, *inter alia*, turimomis ekspertinėmis žiniomis, nustatant konkrečius kiekybinius ir kokybinius pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, pritaikytus atsižvelgiant į misiją orientuoto požiūrio ypatumus, įskaitant jų sisteminį pobūdį, ir apie tai informuoti Tarybą; AKCENTUOJA novatorišką metodiką, pvz., parengtą pagal EBPO geresnio gyvenimo indeksą arba Žaliojo kurso stebėsenos rezultatų suvestinę, naudojimo potencialą; PABRĖŽIA, kad svarbu sukurti Europos misijų poveikio vertinimo mechanizmą.
29. PRAŠO Komisijos Tarybai pateikti priemones, kuriomis būtų siekiama plėtoti ir įtvirtinti žinias, sukauptas Europoje vykdant Europos misijas, siekiant užtikrinti, kad rezultatais galėtų pasinaudoti visos Europos šalys.
